

god Arbejder af Nr. 2; thi de forskjellige Sag gaa jo i forskjellig Retning. Nogle blive Specialister i en Retning, Andre i en anden. Derfor siger jeg, at selv om der end er flere Paragrafer i dette Lovforslag, som ogsaa jeg vil kritisere ved Leilighed, er det dog godt, at det er kommet frem, og jeg vilde ønske, at det kunde nyde en saadan Fremme, at det kunde blive vedtaget som Lov.

H. Holm: Skjøndt jeg ikke paa ethvert Punkt kan godkende den Kritik af Lovforslaget, som det ærede Medlem for Holbæk Amts 4de Valgkreds (M. Sørensen) fremsatte, kan jeg dog i det Hele taget slutte mig til ham og har kun faa Bemærkninger at gjøre angaaende dette Lovforslag. Stulde det virke til Gavn, tror jeg, det i en ganske anden Grad, end Tilfældet er, stulde have stillet sig ligelig over for begge Parter i Lærlingeforholdet. Det ærede Medlem for Kjøbenhavns 1ste Valgkreds (G. F. Larsen) sagde, at det var ikke noget Mesterstykke, og jeg giver ham Ret deri i den Forstand, hvori han tog Ordet; thi det er ikke noget ypperligt Lovforslag. Men det faldt mig ind, da han sagde det, at i en anden Forstand kan Lovforslaget maasse nok siges at være et Mesterstykke, nemlig for saa vidt som det faa udelukkende ser paa Sagen fra Mesterens Standpunkt, at det kommer til at gjøre Uret til den anden Side. Naar Forholdet stulde være lige for begge Parter, maatte der ogsaa være lignende Indgreb i Mestrenes Frihed, som der nu er i Lærlingenes. I sidstnævnte Henseende gjør Lovforslaget jo et meget væsentlig Indgreb, idet Forholdet er det, at Lærlinge næsten ikke kunne komme bort fra Værkstedet, hvor de arbeide, uden for de i § 16 nævnte Tilfælde. Selv om f. Ex. Tønen mellem Arbejderne der er en saadan, at det unge Menneske, som kommer der, vil blive fordærvet, og hans Forældre indse, at det er til hans Udelæggelse, at han skal blive der, kunne de dog ikke tage ham ud, da dette Tilfælde ikke er imellem dem, der berettigede til at tage Drengen ud af Lære. Tilgeledes, hvis han viser sig ganske usiftet til den paagjældende Virksomhed, kan han ikke komme bort, dersom Mesteren paa anden Vis finder sin Fordel ved at beholde ham. Ja, han kan komme bort efter § 17 mod at give Erstatning; men det vil ses, at dette kun kan gjælde de mere Velstaaende; den fattige Dreng er, som det stiller sig efter Lovforslaget, fuldstændig voldgivet Mesteren. Men for Mesteren gives der i Forhold til de Vaand, som hvile paa Lærlingen, kun meget ube-

stemte og meget ringe Forpligtelser. I Norge fik man under 15de Juni 1881 en Lov om det samme Forhold, der ganske anderledes tager Sigte paa begge Parter. Den bestemmer f. Ex., at Lærlingen skal have Kost og Logis i Mesterens Hus, med mindre Kontrakten udtrykkelig har ordnet det paa anden Maade. Den bestemmer, at Mesteren ikke blot skal være forpligtet til at sørge for Lærlingens forsvarlige personlige Uddannelse, men ogsaa betale alle fornødne Udgifter, for at han kan besøge tekniske Skoler. Endvidere, at Mesteren skal omhyggelig vaage over Lærlingens Wandel og Sædelighed, hvis han bor udenfor Mesterens Hus, og paase, at Logiset og Kostholdet er forsvarligt. Det er altsaa meget væsentlige Forpligtelser for Mesteren, hvortil der intet Tilsvarende findes i dette Forslag. Her er givet nogle almindelige Regler om, at der om Kost og Logis i hvert enkelt Tilfælde skal træffes Aftale, men Mesteren har ingen almindelig Forpligtelse i saa Henseende. Mesteren har heller ingen Forpligtelse til at betale for Lærlingens tekniske Uddannelse. Han skal tilholde Eleven at gaa paa en teknisk Skole; men der er, som ogsaa berørt af det ærede Medlem for Holbæk Amts 4de Valgkreds, ingen Bestemmelse om, hvem der skal betale det, og Mesteren kan altsaa fuldstændig smøge det af sig. Heller ikke er der nogen Bestemmelse om, at Mesteren skal føre noget virksomt Tilsyn med Forplejningen, naar Lærlingen bor udenfor Mesterens Hus. Overhovedet søger, saavidt jeg kan se, Forslaget at bringe Lærlingen ind under et lignende Forhold som der, der havdes under Laugsvæsenet, men det har ikke villet bringe Mesteren ind under et tilsvarende Forhold, idet det ikke har paalagt ham Forpligtelser, der svare til dem, der vare paalagte ham under Laugsvæsenet. Dette er uretfærdigt, og det vil gjøre, at Loven ikke vil kunne virke til virkelig Gavn. For mig staar det saaledes, at der er Fare for, at denne Lov i Stedet for at bringe mere Fæsthed ind i Lærlingeforholdet i Virkeligheden vil fremme et løsere Forhold. Fra flere Sider, ogsaa af det ærede Medlem for Kjøbenhavns 1ste Valgkreds, er der gjort opmærksom paa, at der er en stor Tilbøielighed til at komme bort fra Lærlingeforholdet, idet der er mange Mestre, der overhovedet ikke antage Lærlinge, saa at det er vanskeligt at faae Lærlinge anbragt. Men jo vanskelige man gjør dette Forhold, jo mere bindende man gjør det, desmindre indlade Folk sig selvfølgelig derpaa, og desto mere vil det løse Medhjælperforhold, som nu bestaar, komme til at florere. Det forekommer mig